

Are we Haters of Jerusalem?

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

The problem

1. Talmud, Gittin 57a

רב מניומי בר חלקיה ורב חלקיה בר טוביה ורב הונא בר חייה הוו יתבי גבי הדדי אמרי אי איכא דשמיע ליה מילתא מכפר סכניא של מצרים לימא... א"ל אביי לרב יוסף ומאחר דהווי צדיקים כולי האי מאי טעמא איענוש א"ל משום דלא איאבול על ירושלים דכתיב +ישעיהו ס"ו+ שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה

Three sages sitting together said: If anyone knows something about Kfar Sakhnia in Egypt, let him speak. [One told of a captive betrothed couple who refused to touch each other without a halachic marriage. The two others told of their commitment to justice.] Abbaye asked Rav Yosef: If they were so righteous, why were they punished?

Rav Yosef explained: They did not mourn for Jerusalem, as it is written, 'Be glad with Jerusalem and rejoice in her, all who love her; rejoice with her, all who mourn for her.'

Approach 1: Insensitivity

2. Talmud, Gittin 55b

אמר רבי יוחנן מאי דכתיב +משלי כ"ח+ אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספק חרוב ביתר

R' Yochanan said: What is the meaning of, 'Fortunate is one who is always afraid; one who hardens his heart will fall into evil?' Because of Kamtza and Bar Kamtza Yerushalayim was destroyed; because of a rooster and chicken Tur Malka was destroyed; because of the axle of a wagon Beitar was destroyed.

3. Maharal to Gittin 56b

כי מכח הברכה שהיה שם לא היה להם רק שמחה, ולפיכך אף כאשר ראוי להתאבל על ירושלים לא היה זה...

Because of the blessing they experienced, they felt only joy. Although it would have been appropriate to mourn for Jerusalem, they did not do so...

4. R' Yaakov Emden, Siddur, Introduction and Laws of Tishah b'Av

כי עתה אין שם על לב מבקש אהבתה דורש שלומה וטובתה ולא מצפה לראותה כמדומה לנו בהיותנו בשלוחה בחו"ל שכבר מצאנו ארץ ישראל אחרת וירושלים אחרת דוגמתה על כן באו עלינו כל הרעות

אלמלא לא היה אלא עון זה בידינו שאין מתאבלין על ירושלים כראוי די להאריך גלותינו והיא בעיני הסיבה קרובה היותר גלויה עצומה וחזקה לכל השמדות הגדולות הנוראות המבהילות הרעיונים אשר מצאנו בגלות, בכל מקומות פזורינו על צוארנו נרדפנו לא הונח לנו להרגיע בגוים עם שפלותינו ענינו ומרודנו לפי שיצא האבל הלז מלבנו בהיותנו שוקטים בארץ לא לנו שכחנו את ירושלים ולא עלתה על לבבינו

Now no one pays attention, wishing to love her, seeking her peace and welfare, longing to see her. In our peace in exile, it appears as though we have already found another Israel, another Jerusalem like her. This is why all of the bad events befall us.

If just this sin of failing to mourn Jerusalem properly was on our hands, that would suffice to extend our exile. In my eyes it is the most obvious, greatest and most powerful immediate cause for all of the great, terrible, frightening destructions which have found us in exile. Wherever we have scattered, they have been at our throats, never letting us rest among the nations, in lowliness and suffering and poverty, because this mourning left our heart when we were settled in lands not our own. We forgot Jerusalem; she never entered our thoughts.

Approach 2: Self-righteousness

5. Talmud, Shabbat 119b

אמר רבי אבהו לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו קריאת שמע שחרית וערבית... אמר רב המנונא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן... אמר עולא לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה... אמר רבי יצחק לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהושוו קטן וגדול... אמר רב עמרם בריה דרבי שמעון בר אבא אמר רבי שמעון בר אבא אמר רבי חנינא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה... אמר רבי יהודה לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה תלמידי חכמים... ואמר רבא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו ממנה אנשי אמנה

Yerushalayim was destroyed only because they stopped reciting Shema in the morning and evening... they kept the children from learning Torah... they lacked shame before each other... they equated the small and the great... they did not rebuke each other... they mocked Torah scholars... trustworthy people disappeared...

6. Talmud, Bava Metzia 30b

אמר רבי יוחנן לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה אלא דיני דמגזתא לדיינו אלא אימא שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עבדו לפנים משורת הדין

Yerushalayim was destroyed only because they judged Torah law... and did not transcend the letter of the law.

7. Rav Shlomo Kluger (grandson of the more famous R' Shlomo Kluger), Siach Shlomo

אמנם כל זה יתכן באם יקרה לו לאדם פרטי אסון הנוגע רק אל עצמו ובשרו אז כל אשר יראת ה' נוססה בקרב... מחויב להצדיק עליו את הדין ולברך על הרעה כמו על הטובה כי זה דרך כל איש ישר הולך לסבול במנוחת נפש כל התלאות הבאות עליו... אכן שוד ושבר אם יקרו ויאתיו על איש ועל בני אדם יחד... אז אין להאיש ההוא אף כי פגעי הזמן נחתו בו יתר מבזולתו להרגיע את רוחו לבל יצר לו בצרת אחרים... באמרו כי מקבל הוא על עצמו באהבה, זאת היא מדה מגונה ודרך מכוערה דאין לקבל באהבה מכאוב, צער וצרת אחרים, והעושה ככה חולה על ראשו קללת חכמנו ז"ל, "ת"ר בזמן שישראל שרויין בצער ופירש אחד מהם באים שני מלאכי השרת ומניחים ידיהם על ראשו, 'פלוני זה שפירש מן הצבור אל יראה בנחמת הצבור" וכמו שפי' מאמרם ז"ל באנשי כפר סכניא... אחרי שחכמינו ז"ל בעצמם מעידים עליהם שהיו צדיקים גמורים איך יתכן להיות שלא יתאבלו על ירושלים?! אך היא הדבר שדברנו דגם המה ככל בית ישראל הרגישו גודל השבר הכללי מחורבן מקום בית אלקינו רק מאחר דהיו צדיקים התאמצו לעצור ברוחם הסער והבליגו על יגונם וקבלו הכל באהבה ולכן נעשו דעל צער ואבל אחרים ה' להם לקרוע סגור לבם להתאבל ולשפוך כמים דמעות שלישי

When a person suffers tragedy which only afflicts him and his flesh, then anyone who has awe of Gd within him... is obligated to accept the Divine verdict as just and to bless for the bad as he does for the good. This is the path of a person who walks righteously, to suffer all ailments that come upon him with a calm spirit...

But if harm comes upon a person and upon others... then that person, who may even suffer more than others, may not calm himself and avoid feeling the pain of others... saying that he accepts it upon himself with love. This is a repugnant trait and an ugly path; one may not accept with love the ailment, pain and trouble of others! One who does so is subject to the curse of our sages, "When Israel is in pain and one of them separates from the community, two ministering angels place their hands on his head and say, 'So-and-so who separated from the community shall not see the comfort of the community.'"

It is as they said regarding Kfar Sakhnia... The Sages themselves testified that these people were fully righteous, so how could they not have mourned for Jerusalem?! But this is what we have said: They, like all of Israel, felt the great, overarching damage from the destruction of the place of the house of our Gd, but because they were righteous they rallied themselves and restrained the storm in their spirit, they overcame their sorrow, and they accepted it all with love. This is why they were punished – for the pain and mourning of others, they ought to have torn the seal of their heart, to have mourned and poured forth tears!

Approach 3: Jealousy and Resentment

8. Rambam to Mishnah Nedarim 3:8

ומפורסם בכל העולם שהכותים מתעבים את ירושלים ומגנים אותה. והסבה לכך נתבארה בספר עזרא

It is known throughout the world that the Kutim hate Jerusalem and mock her; the reason is explained in Sefer Ezra.

9. Maharsha to Gittin

לפי שהיו אנשי ירושלים ידם על שאר עיירות בכמה דברים בחכמה ובעלייתן לרגל כדאיתא באיכה רבתי ע"כ היו שונאין אותן ולא נצטערו על מפלת ירושלים

Because the hands of the people of Yerushalayim were upon other cities in various matters, in wisdom and in pilgrimage for holidays... and so people hated them, and were not pained by the fall of Jerusalem.

Possibilities

10. Maharal to Gittin 56b

שכאשר הגוף מחלק מן הלב שהלב הוא קיום של אדם ואז אין קיום לגוף, ולפיכך כאשר לא היו מתאבלים על ירושלים שהיא דומה כמו הלב אל הגוף... ולכך נחרבו

When the body is separate from the heart which [normally] supports it, the body cannot survive. Therefore, when they did not mourn Jerusalem which was like a heart for a body... they were thus destroyed.